

HET LAND VAN
Leeghwater

Strategienota Land van Leeghwater

recreatie en toerisme in de gemeenten Beemster, Graft-De Rijk en Schermer

Inhoud

1 Inleiding.....	4
1.1 Aanleiding.....	4
1.2 Land van Leeghwater en Laag Holland	4
1.3 Opbouw van de Strategienota.....	5
2 Missie, visie, strategie.....	5
2.1 Missie.....	5
2.2 Visie	5
2.4 Strategie.....	6
3 Land van Leeghwater	7
3.1 Leeghwatertoerisme.....	7
3.3 Promotie.....	8
3.4 Aanbod.....	10
3.5 Ruimtelijke inrichting.....	11
4 Programma bevordering toerisme	13
4.1 Leeswijzer.....	13
Colofon.....	25

1 Inleiding

De gemeenten Beemster, Graft-De Rijk en Schermer stemmen in sinds 2002 hun beleid op het gebied van recreatie en toerisme op elkaar af middels het Samenwerkingsprogramma Land van Leeghwater. In deze Strategienota wordt kort en helder aangegeven waar de samenwerking tussen de gemeenten voor staat en waarvoor de gemeenten zich gezamenlijk of individueel (per gemeente) voor inzetten.

1.1 Aanleiding

Samenwerken op het gebied van recreatie en toerisme doen de ondernemers en de drie gemeenten al vele jaren. Zo ontwikkelden de musea in 1990 de Leeghwaterroute en werd in 1995 de Stichting UIT! in het Land van Leeghwater opgericht. In 2000 schreef het bureau LAGroup voor de provincie Noord Holland en de drie gemeenten het rapport "Droogmakerijen, cultuurtoeristisch ontwikkelingsplan voor Beemster, Graft-De Rijk en Schermer. Dit rapport vormde in 2002 de basis van het samenwerkingsverband Land van Leeghwater. Een samenwerking die door vele ondernemers en organisaties als een belangrijke meerwaarde wordt gezien.

Belangrijke meerwaarden voor samenwerking zijn:

- Herkenbaarheid; De toerist komt naar een herkenbare regio met eigen herkenbare producten en informatie.
- Groter en completer aanbod; Het aanbod van toeristische producten (molens en werelderfgoed, oud- en nieuw land, dorp en land) is in het Land van Leeghwater groter en completer dan voor iedere gemeente afzonderlijk.

- Afstemming van promotie en marketing; de Beemster en de Schermer vertellen het verhaal van de droogmakerijen. De Rijk als geboorteplaats van Leeghwater past in dit verhaal. Afstemmen van promotieactiviteiten of dit gezamenlijk ontwikkelen is sterker, dan het als twee zenders of erger –als twee stoorzenders- benaderen van recreanten en organisaties.
- Grotere financiële armslag; Het is gebleken dat provincie, rijk en andere subsidieorganen de samenwerking tussen gemeenten willen stimuleren en hiervoor vaak extra subsidiegelden inzetten.
- Een serieuze gesprekspartner; Als Land van Leeghwater spreken we niet ieder voor zich, maar namens een gebied met ca. 20.000 inwoners en een oppervlakte van 15.863 ha. met een eenduidige visie en een herkenbaar aanspreekpunt.

1.2 Land van Leeghwater en Laag Holland

Sinds 2006 ligt Land van Leeghwater in het Nationaal Landschap Laag Holland. De bijhorende samenwerkingsorganisatie (waarin de drie gemeenten participeren) zet zich in voor het behoud van natuur- en cultuurwaarden en naamsbekendheid. Het sinds 2011 operationele Bureau Toerisme Laag Holland (BTLH) richt zich op efficiëntere afspraken met de diverse VVV-organisaties en op meer eigen(tijdse) productontwikkeling, zoals arrangementen en route-apps. Een kans om ons cultuurtoeristisch product te vermarkten met de andere Laag Holland regio's zoals Waterland, Edam-Volendam-Marken, Zaanstreek. Een nieuwe ontwikkeling wordt geschetst in de provinciale concept-Agenda Groen, die in september 2012 bekend werd. In deze Agenda ligt het gebied van Laag Holland in het 'Metropolitane Landschap'. De

provincie geeft aan haar inzet op landschap en recreatie in dit gebied te willen voortzetten, maar dit daarbuiten stopzetten.

1.3 Opbouw van de Strategienota

Voor u ligt de Strategienota & Uitvoeringsprogramma Land van Leeghwater voor de beleidsperiode 2012 – 2015. Het

2 Missie, visie, strategie

Het beleid van de gemeenten Beemster, Graft-De Rijk en Schermer is gericht op het behoud en versterken van de leefbaarheid, de economische vitaliteit en het (cultuur-) landschap met monumentale bouwwerken. Het bevorderen van recreatie en toerisme is een middel om dit te kunnen realiseren.

Herstel stolpboerderij Grootschermerweg (foto gemeente Schermer)

2.1 Missie

De missie van de drie gemeenten en het samenwerkingsverband Land van Leeghwater is “het behoud van de leefbaarheid, de economische

uitvoeringsprogramma voor de verwachte of geplande activiteiten wordt jaarlijks bijgesteld. Hierdoor ontstaat er een goed beeld van en betrokkenheid bij de verschillende activiteiten op het gebied van recreatie en toerisme.

vitaliteit en het behoud van het (cultuur)landschap en de monumenten in de drie gemeenten”.

2.2 Visie

De visie kan omschreven worden als “recreatie- en toerismebevordering”. Recreatie en toerisme vormen een middel om de gewenste leefbaarheid, economische vitaliteit en het behoud van het (cultuur)landschap te behouden en te versterken. Wij willen het gebied op de kaart zetten als een interessant gebied voor recreatie en toerisme door middel van het combineren / bundelen van krachten van de gemeenten, ondernemers en het (cultuur-) landschap.

Recreatie en toerisme kunnen worden bevorderd door het bieden van een aantrekkelijke recreatieve toeristische omgeving. Hiervoor moet aandacht worden geschonken aan verschillende factoren. De activiteiten van het samenwerkingsverband Land van Leeghwater concentreren zich daarom op het realiseren van de volgende doelstellingen:

- Het versterken van de identiteit van Land van Leeghwater
- Het vergroten van de informatieve toegankelijkheid
- Behoud en versterking van het recreatieve en toeristische aanbod
- Het vergroten van de fysieke toegankelijkheid

2.4 Strategie

Om aan de doelstellingen te kunnen voldoen is een programma samengesteld met activiteiten die in de komende beleidsperiode worden ondernomen.

Uitgangspunt is dat het samenwerkingsverband Land van Leeghwater de rol heeft van paraplu en vliegwiel. Het schept randvoorwaarden voor initiatieven van burgers, organisaties en andere overheden die leiden tot toerismebevordering binnen het grondgebied van de samenwerkende gemeenten.

Extern

De gemeente is niet de enige partij die zich bezighoudt met het bevorderen van recreatie en toerisme: dit wordt ook gedaan door de (regio)VVV's, de recreatieschappen, de provincie en diverse ondernemers (organisaties).

Voor het verkrijgen van een herkenbaar en éénduidig toeristisch product is samenwerking tussen alle betrokken externe partijen en de gemeenten essentieel. Daarbij gaat het erom dat het samenwerkingsverband Land van Leeghwater deze partijen stimuleert en hen zo nodig ondersteunt bij het versterken van hun eigen product in samenhang met de doelstellingen van het Samenwerkingsverband Land van Leeghwater.

Intern

Recreatie en toerisme is, zoals dat genoemd wordt, een facetbeleid. Binnen de gemeentelijke organisatie heeft het werkveld van recreatie en toerisme niet slechts betrekking op één portefeuille, één sector (sectorbeleid) of op één uitwerkingsniveau (beleid of uitvoering). Afstemming en samenwerking met de diverse portefeuillehouders en medewerkers ruimtelijke ordening, civiele techniek, Wmo, APV, cultuur en economische zaken zijn daarom noodzakelijk. Om deze afstemming en samenwerking goed te laten verlopen is het van belang dat er in elke gemeentelijke organisatie ook een (beleids)medewerker recreatie en toerisme aanwezig is.

In het Uitvoeringsprogramma bevordering toerisme (hst. 4) is aangegeven wat er de komende jaren op het gebied van recreatie en toerisme moet gebeuren en op welk niveau daar aandacht aan moet worden gegeven. Er worden drie soorten projectniveaus onderscheiden:

- *Land van Leeghwater: activiteiten die gezamenlijk worden opgepakt om de missie, visie en doelstelling te verwezenlijken.*
- *Gemeente: activiteiten waar op gemeentelijk niveau aandacht aan moet worden geschonken en waarbij de samenhang met het Land van Leeghwater beleid moet worden bewaakt.*
- *Ondernemers en organisaties: activiteiten die gedragen worden door ondernemers en organisaties.*

3 Land van Leeghwater

“Het Land van Leeghwater verhaalt over de geschiedenis van de Gouden Eeuw; over haringvisserij en walvisvaart, over landbouw, polders, dijken en molens. Van de strijd tegen, de handel over en de landwinst op het water en hoe dit laatste in de 17e eeuw tot zo'n kunst werd verheven dat wij in het Land van Leeghwater nu twee Werelderfgoederen bezitten. Het is dit verhaal, de aanwezigheid van dit "Hollandse" beeld, dat het Land van Leeghwater onderscheidt van de omliggende regio's.” (bron: Strategienota Land van Leeghwater 2005-2008).

3.1 Leeghwatertoerisme

Het versterken van de identiteit Land van Leeghwater
De identiteit Land van Leeghwater is belangrijk omdat het zich daarmee onderscheidt van andere gebieden, waardoor er een reden, een “must”, is om het Land van Leeghwater te bezoeken. In het rapport “Groeten uit Holland; advies over vrije tijd, toerisme en ruimtelijke kwaliteit” (VROM-raad Den Haag 2006), wordt geadviseerd het eigene van een stad of streek uit te bouwen.

Situatieschets

Ondernemers en organisaties geven met regelmaat aan de rol van de overheid nodig te hebben bij het promoten van het verhaal Land van Leeghwater. Hun directe belang is primair het reilen en zeilen van hun eigen organisatie; hun mogelijkheden zijn vaak ook afhankelijk van de kennis bij en de beschikbare tijd van vrijwilligers en/of besluitvorming bij bovenregionale organisaties. De gemeenschappelijke identiteit Land van Leeghwater zien zij als een zeer belangrijke (door de gemeenten te faciliteren) meerwaarde voor hun organisatie.

Het uitbouwen van het eigene van een streek, zoals onder meer geadviseerd door de VROM-raad, klinkt eenvoudig. Land van Leeghwater mag dan wel door ondernemers en organisaties al tientallen jaren als een streek worden beschouwd. Het maakt ook onderdeel uit van andere regio's. Het is deze complexiteit aan (semi) toeristische organisaties, die om een meewerkende gemeentelijke overheid vraagt.

Programma Leeghwatertoerisme

Voor het realiseren van de recreatieve en toeristische doelstellingen (hst. 2.2) is het nodig dat de gemeenten Beemster, Schermer en Graft-De Rijk investeren goede afspraken zowel met samenwerkende .partijen, als met elkaar.

Wanneer je het verhaal achter het Land van Leeghwater niet kent, dan blijft dit een gewone kruising ... Bron: Bureau Act2: presentatie De Tijdmachine

Het deelprogramma Leeghwatertoerisme betreft de organisatie, de gezamenlijke ontwikkeling van producten en het beheer van gezamenlijke producten.

3.3 Promotie

Het vergroten van de informatieve toegankelijkheid

Als we het toerisme willen bevorderen, dan moeten de potentiële bezoekers geïnformeerd worden dat er hier iets (bijzonders) is te bezoeken. Hiervoor worden de termen marketing en promotie gebruikt. Marketing en promotie zijn nauw met elkaar verweven. Marketing heeft tot doel het vergroten van naamsbekendheid waardoor de bezoekersaantallen en omzet stijgen. Promotie is hiervoor het middel.

Situatieschets

Voor het bedrijven van marketing en promotie moet een aantal factoren in beeld gebracht worden: de boodschap, de zender en de ontvanger.

Bij het overbrengen van de boodschap (het verhaal van en het aanbod in de streek Land van Leeghwater) gaat het erom het aanbod te vertalen naar een (unieke) beleving, een verhaal waarmee de identiteit van het aanbod kan worden bepaald. Meer hierover bij het programma-aanbod. Het programma promotie betreft het versterken van de zender en het verkrijgen van een goed beeld van de ontvanger

De zender is degene die de boodschap naar buiten brengt. In het Land van Leeghwater, Noord-Holland en verder zijn er diverse zenders, die ieder een deel van onze boodschap naar buiten brengen. Dit brengt het risico met zich mee dat de zenders elkaars stoorzenders zijn, in plaats van elkaars versterker.

In principe zijn VVV-organisaties het meest geëigend om namens een streek als zender te functioneren, omdat zij worden gevoed met informatie vanuit de lokale ondernemers, organisaties en gemeentebesturen. Daarnaast zijn zij bij de ontvanger (inwoners, recreanten en toeristen) algemeen geaccepteerd en bekend als een betrouwbare en deskundige organisatie. Tijdens de toeristische brainstormsessies (2007) gaven de aanwezigen aan “de promotie en marketing van het Land van Leeghwater gezamenlijk te willen behartigen onder de vlag van stichting Uit! in het Land van Leeghwater.”

Gezamenlijke behartiging Land van Leeghwater (Bron: conceptstatuten Land van Leeghwater 2008)

In de Stichting Uit! in het Land van Leeghwater zijn de lokale VVV-agentschappen vertegenwoordigd. De St. Beemsterwerelderfgoed, de St. Informatiecentrum Voor Toerisme en de St. Museummolen hebben een contract afgesloten met een regio-VVV, en zijn daardoor VVV-agentschappen. Tussen de stichting Uit! in het Land van Leeghwater en het samenwerkingsverband Land van Leeghwater vindt structureel overleg plaats.

De ontvangers van de boodschap zijn de bewoners in en om het Land van Leeghwater en de (inter)nationale toeristen in en om het Land van Leeghwater. Globaal beschouwd is de bezoeker van het Land van Leeghwater de wat oudere toerist (zonder kinderen) met een interesse voor cultuur en/of (natuur-) landschap. De belangrijkste motieven (en bijhorende behoeften) voor een bezoek aan een gebied als het Land van Leeghwater zijn:

- *Interesse: Kennisontwikkeling over natuur en cultuur door d.m.v. informatieborden, musea/informatiecentra, excursies. Het beleven van natuur en cultuur(historie) door het fysiek te ervaren (wandelen, fietsen, varen, workshops). Het bezoeken van een bijzondere culturele activiteit (Midwinterfeest, Mijzenfestival, Muziek op de Middenweg etc.)*
- *Er tussen uit: Het even in een andere wereld zijn (groen tegenover stad, rust tegenover de drukte) voor een korte of iets langere tijd (incl. overnachting).*

- *Gezelligheid: Aanwezigheid van terrasjes, restaurants, activiteiten waar meerdere mensen komen zoals, markten, evenementen en activiteiten in groepsverband*

*Gezamenlijke website Land van Leeghwater
(Bron: Land van Leeghwater, concept-versie nieuwe look & feel 2008)*

Kennis over de herkomst van de bezoeker aan onze museumpeilers (Museummolen, Infocenter Beemster, Museum In't Houten Huis) kan beter. Onduidelijk is bijvoorbeeld of het Land van Leeghwater meer bezoekers trekt vanuit de verblijfstoerist uit de kuststreek of juist uit Amsterdam. Wel is bekend dat een toeristisch verblijf aan Amsterdam

gemiddeld 1,8 nacht bedraagt en dat dit beduidend korter is dan een toeristisch verblijf aan de kust.

Programma promotie

Voor het vergroten van de informatieve toegankelijkheid wil het samenwerkingsverband Land van Leeghwater zich richten op en promotieprogramma in afstemming met andere toeristische organisaties, het neerzetten van Land van Leeghwater als een sterke zender en het monitoren van eigen activiteiten. Wat is de spinn off van de promotie?

3.4 Aanbod

Behoud en versterking van het recreatieve en toeristische aanbod
In het programma Aanbod is de aandacht specifiek gericht op de aangeboden producten en activiteiten zelf, die geboden worden door de musea, de informatiecentra, de culturele centra, de bezoekboerderijen, de evenementen etc.

Situatieschets

Sturing op en versterking van het lokale aanbod vindt voornamelijk plaats via de mogelijkheden die er liggen binnen het gemeentelijke bestemmingsplan, de gemeentelijke cultuurnota, de diverse subsidieverordeningen e.a.. Voor het bevorderen van recreatie en toerisme is daarom ook inzet nodig vanuit de eigen gemeentelijke organisatie.

Met een activiteitenaanbod, zoals er zijn fietsmogelijkheden, er is een museum, breng je echter niet dat onderscheidende waarvoor de toerist / bezoeker speciaal naar het Land van Leeghwater wil komen. Daarvoor is het van belang dit aanbod te vertalen naar een (unieke) beleving, een verhaal waarmee de identiteit van het aanbod kan worden bepaald.

Land van Leeghwater ondersteunt daarom (soms financieel, soms middels ambtelijke kennis en inzet) de productontwikkeling voor een toeristisch Leeghwateraanbod. Hierbij is aandacht voor via de VVV-agentschappen te verkrijgen producten, maar ook voor de versterking van de musea / bezoekerscentra in het Land van Leeghwater die het verhaal vertellen van het Land van Leeghwater.

Het ontwikkelen van diverse activiteiten, zoals evenementen en arrangementen (incl een overnachting of diner) etc. kan leiden tot een coproductie waar meer bezoekers op afkomen en waarvan meerdere ondernemers en organisaties profijt van hebben. Het gezamenlijk ontwikkelen en aanbieden gebeurt veelal in samenwerking met de St.Uit! in het Land van Leeghwater (of met de onderliggende

organisaties). Daarnaast kan extra financiering mogelijk zijn via ILG-financiering (Laag Holland) en/of via fondsenwerving e.a.

Stimuleren van evenementen die bijdragen aan de missie van het Land van Leeghwater (bron: Stichting De Kunst, 2008)

Programma aanbod

Voor het versterken van het recreatieve en toeristische aanbod richt het samenwerkingsverband zich op het versterken en het ontwikkelen van het recreatieve en educatieve aanbod, dat een meerwaarde geeft aan de boodschap / het verhaal van het Land van Leeghwater. Vanwege gemeentelijke regelgeving (bestemmingsplannen, vergunningen, subsidieverordening etc.) worden projecten binnen het programma versterking aanbod meestal per individuele gemeente opgepakt. Hierbij is –indien van toepassing- aandacht voor de mogelijkheden die geboden worden door de sponsorverordening Land van Leeghwater, fondsen en / of subsidies hogere overheden, zoals het Oranjefonds, Pr Bernardfonds en ILG Laag Holland.

3.5 Ruimtelijke inrichting

Het vergroten van de fysieke toegankelijkheid

Als we toerisme willen bevorderen, dan is het belangrijk dat de bezoekers de mogelijkheid hebben om er te komen en te verblijven. Bij het vergroten van de fysieke toegankelijkheid gaat het om twee doelgroepen: de recreant en de ondernemer.:

Situatieschets

Een voor een recreant of toerist goede ruimtelijke inrichting heeft betrekking op de

- *bereikbaarheid (bewegwijzering, parkeervoorzieningen, veiligheid, openbaar vervoer),*
- *verblijfsmogelijkheden (overnachtingsmogelijkheden, wandel-, fiets- en vaarwegen)*
- *toegankelijkheid van voorzieningen (openingstijden, minder validen, anderstaligen etc.).*

Zaken die niet alleen vallen onder de portefeuille recreatie en toerisme, maar die ook behoren tot de verantwoordelijkheid van de medewerkers civiele techniek, ruimtelijke ordening, Wmo en APV.

Ontwikkelingen blijven achter indien het voor de ondernemer, organisatie en/of gemeente niet duidelijk is welke activiteiten wel of niet zijn gewenst. Voor het afgeven van een vergunning e.a. is dan veel overleg en/of het maken van nieuw beleid nodig.

In onze gemeenten spelen allerlei beleidsvraagstukken op het gebied van het behoud van de leefbaarheid, de economische vitaliteit en het behoud van het (cultuur)landschap en monumenten. Recreatie en toerisme

kunnen een middel zijn voor het behoud en de versterking hiervan, maar dan moet het beleid wel in samenspraak met de sector recreatie en toerisme zijn opgesteld, met het samenwerkingsverband Land van Leeghwater of (bij lokale vraagstukken) en/of met de beleidsmedewerker voor recreatie en toerisme.

De ruimtelijke consequenties van de recreatieve wensen in het Land van Leeghwater zijn verwoord in twee recreatieplannen. Het Recreatieplan Waterland (vastgesteld door de gemeente Beemster) en het Recreatieplan Laag Holland (vastgesteld door de provincie). Doordat de gemeenten Beemster en Graft-De Rijp zijn aangesloten bij het recreatieschap Landschap Waterland kunnen zij met deze partij afspraken maken over uitvoering en beheer van de in de recreatieplannen vermelde projecten.

Programma ruimtelijke inrichting

Voor het vergroten van de fysieke toegankelijkheid wil het samenwerkingsverband Land van Leeghwater zich de komende beleidsperiode richten op medewerking (indien haalbaar) aan organisaties die projecten willen oppakken zoals benoemd in het Recreatieplan Laag Holland, danwel het Recreatieplan Waterland 2012. Daarnaast is er veel aandacht voor veranderend gemeentelijke, provinciaal en landelijk beleid, die ook consequenties hebben voor recreatie mogelijkheden.

Intensieve recreatie

- Gebied intensieve dagrecreatie land
- Gebied intensieve dagrecreatie water
- Te ontwikkelen recreatiegebied
- Fietsroute recreatieve hoofdstructuur
- Opwaarderen fietsroute hoofdstructuur
- Knelpunt hoofdstructuur
- Hoofdknooppunten-Recreatiepoorten bestaand
- Hoofdknooppunten-Recreatiepoorten in ontwikkeling/visie
- Secundaire knopen bestaand
- Secundaire knopen in ontwikkeling/visie
- Toeristisch Overstappunt (TOP)
- Toeristisch attractiegebied
- Hoofdas Landgeoriënteerde recreatie: fietsen/skaten, wandelen, paardrijden, picknicken, in het landelijk gebied
- Hoofdas Watergeoriënteerde recreatie: fietsen/skaten, wandelen, varen, zwemmen, oeverzones grotere wateren
- grens Landschap Waterland

Streefbeeld intensieve dagrecreatie. (Bron Recreatieplan Waterland / Laag Holland 2012/2011)

4 Programma bevordering toerisme

Het programma voor het bevorderen van recreatie en toerisme in het Land van Leeghwater concentreert zich –in overeenstemming met de doelstellingen- op:

- **Leeghwatertoerisme: Het versterken van de identiteit Land van Leeghwater**
- **Promotie: Het vergroten van de informatieve toegankelijkheid**
- **Aanbod: Behoud en versterking van het recreatieve en toeristische aanbod**
- **Ruimtelijke inrichting: Het vergroten van de fysieke toegankelijkheid**

4.1 Leeswijzer

In dit hoofdstuk is het uitvoeringsprogramma Land van Leeghwater opgenomen. De te behalen doelen van dit programma zijn in 2009 door de gemeenteraden van Beemster, Graft-De Rijk en Schermer vastgesteld als onderdeel van de Strategienota Land van Leeghwater.

Jaarlijks wordt er verslag gemaakt van de activiteiten en wordt het programma bijgesteld op planning en/of wijze van aanpak en ter vaststelling aangeboden aan de colleges van B&W en ter kennisgeving aan de gemeenteraden. Hierdoor is er bestuurlijk een goed beeld van en betrokkenheid bij de verschillende Leeghwateractiviteiten.

In het programma wordt gewerkt met drie kleuren.

	Geel voor de projecten waarvan het samenwerkingsverband Land van Leeghwater als projecteigenaar mag worden beschouwd.
	Oranje voor de projecten die vooral een eigen gemeentelijke taak zijn, waarbij de samenhang met het Land van Leeghwater beleid moet worden bewaakt.
	Groen voor de projecten waarvan een derde partij projecteigenaar is, maar waarvan we kunnen zeggen dat wij de ontwikkeling van dat project als toeristisch recreatieve meerwaarde onderkennen.

Opening toeristenseizoen en gebiedsbewegwijzering op 1 april 2010
(Bron: De Uitkomst)

Programma Leeghwatertoerisme				
Organisatie Land van Leeghwater				
Doel	Aanpak	Projecteigenaar	Betrokken organisaties	Tijdpad
Een goede organisatie	<ul style="list-style-type: none"> Bestuursvereenkomst met afspraken en taken(2010) Sponsorverordening (2012) 	LvL	Gemeenten	Continue
Leeghwaterproductontwikkeling				
Doel	Aanpak	Projecteigenaar	Betrokken organisaties	Tijdpad
Het ondersteunen van organisaties bij het ontwikkelen van Leeghwaterproducten.	Deelname aan bijeenkomsten van koepelorganisatie St. Uit! in het Land van Leeghwater als adviserend lid.	LvL	Gemeenten	6x per jaar
	Gemeentelijke subsidie aan St UIT! in het Land van Leeghwater	Gemeenten	UIT!	Continue
Leeghwaterproductenbeheer				
Doel	Aanpak	Projecteigenaar	Betrokken organisaties	Tijdpad
Beheer, verkoop/verhuur, distributie, herdruk van ontwikkelde Leeghwaterproducten.	<p>Het samenwerkingsverband is eigenaar van de volgende Leeghwaterproducten, die door St. UIT! worden gepromoot en verspreid:</p> <ul style="list-style-type: none"> Leeghwaterroute Haring- en Henneproude Recreatie- en wandelkaart Land van Leeghwater Website Land van Leeghwater Tijdmachine 	LvL	St.Uit! en onderliggende organisaties. * Regio VVV's*, e.a.*	Continue
Samenwerking en afstemming				
Doel	Aanpak	Projecteigenaar	Betrokken organisaties	Tijdpad
Lokale contacten	Contacten met lokale ondernemersverenigingen en/of platformen.	Gemeenten	diverse	Continue
	Gemeentelijke webpagina met recreatie, toerisme, cultuur	Gemeenten	LvL	Continue
Regionale afstemming en samenwerking	Onderhouden van regionale contacten en afstemming met andere samenwerkingsverbanden.	Gemeenten	LvL	Continue
	LvL vertegenwoordigt: <ul style="list-style-type: none"> in Laag Holland de drie gemeenten en Castricum. in commissie ILG-Laag Holland de gemeenten Graft-De Rijp en Schermer. 	LvL	gemeenten	Continue

Programma Promotie				
Promotieprogramma Land van Leeghwater				
Doel	Aanpak	Projecteigenaar	Betrokken organisaties	Tijdpad
Een promotieprogramma voor het Land van Leeghwater	In afstemming met St.Uit! * jaarlijks overleg over de te behouden en nieuw te ontwikkelen promotionele producten en activiteiten:	LvL *	St.Uit! en onderliggende organisaties..	Continue
Versterking mogelijkheden regio-VVV	Deelname aan Bureau Toerisme Laag Holland en/of aan promotieproducten van Bureau Toerisme Laag Holland .	LvL		Continue
	Deelname aan projecten van regio VVV: ATCB (Amsterdam bezoeken, Holland zien) en regio VVV HART van Noord Holland (marketingplan)	gemeenten	ISW en Regio Alkmaar	Continue
	Deelname promotieproducten als Land van Leeghwater met het daarin gelegen aanbod, zoals Werelderfgoederen, molens, musea i.p.v. als individuele gemeente(n).	gemeenten	LvL St.Uit!	Continue
Een sterke zender				
Doel	Aanpak	Projecteigenaar	Betrokken organisaties	Tijdpad
Een goed functionerende Leeghwaterwebsite met een groei van 1000 unieke bezoekers in juli 2008 naar minimaal 4000 in juli 2012	Oriënteren op aansluiten op landelijke VVV-database, website BTLH en andere vormen.	LvL	St.Uit! , Regio VVV's	2013-2014
	Koppeling website met gemeentelijke websites Ambtelijke ondersteuning lokale VVV's (invoeren op TDI) in overleg met bestuur van de betreffende stichting. en portefeuillehouder / college van B&W.	Gemeenten	St BWerfgoed St. Museummolen St Infoc Toerisme	Continue
Monitoring				
Verbetering bereik van de boodschap bij de doelgroep.	Een continue monitoring op basis van onder meer website bezoekers en toeristenbelastingcijfers (vaste bij gemeente bekende cijfers).	LvL	Gemeenten, UIT!	Continue
	Vanaf 2013 zal pas opgerichte Leisure Board ook met monitor cijfers komen. Eventueel kunnen deze cijfers de gemeentelijke monitoring vervangen.			2013 e.v.

Programma-aanbod				
Productontwikkeling- en beheer				
Doel	Aanpak	Projecteigenaar	Betrokken	Tijdpad

			organisaties	
<i>Uitbreiden van het toeristisch recreatief aanbod waarbij het verhaal van het Land van Leeghwater kan worden beleefd.</i>	<i>Stimuleren van evenementen en arrangementen die bijdragen aan de missie van het Land van Leeghwater in samenhang met het Wmo- en cultuurbeleid. Middels sponsorverordening Land van Leeghwater.</i>	LvL	diverse	Continue
Versterking peilers Land van Leeghwater				
Doel	Aanpak	Projecteigenaar	Betrokken organisaties	Tijdpad
<i>Behoud en versterking van de peilers van de identiteit van LvL. Samen vormen zij het Watericoon LvL.</i>	<i>Stuurgroep LvL, colleges en Laag Holland hebben aangegeven zich te kunnen vinden in de initiatieven Watericoon LvL. Gemeente Schermer heeft de plannen voor zover mogelijk benoemd in haar structuurvisie. Initiatief ligt nu bij ondernemers.</i>	ondernemers	diversen	Continue
	<i>Bewaken van de mogelijkheden realisatie herstel historische watergangen Schermer in relatie tot compensatieregelingen N243 / bebouwing Stompeloren</i>	gemeente	St SMolens Provincie, HHNK,	Continue
	<i>Meedenken /- werken over / aan mogelijkheden samenwerking Purmerend en culturele organisaties zoals Beemsterinfocenter, ontwikkeling streekproductenverkoop e.a.</i>	gemeente	diverse	2013-2014
	<i>Meedenken /- werken over / aan mogelijkheden fusie Alkmaar en culturele organisaties zoals Museum In 't Houten Huis e.a.</i>	gemeente	diverse	2013-2014
	<i>Meedenken /- werken over / aan mogelijkheden fusie Alkmaar en culturele organisaties zoals Museummolen , St. Schermeer e.a.</i>	gemeente	diverse	2013-2014
<i>Educatie</i>	<i>Betrokkenheid van LvL bij het communicatieplan Laag Holland, waarin landschap- / natuureducatie en –promotie een belangrijk onderwerp van aandacht / financiën is.</i>	Laag Holland	LvL, St. Uit!, Museum In't Houten Huis, St. SMolens	2010 - 2013
Beleid				
Doel	Aanpak	Projecteigenaar	Betrokken organisaties	Tijdpad
<i>Afstemming van Leeghwaterdoelstellingen met het (inter)gemeentelijk en provinciaal beleid.</i>	<i>Opnemen van de Leeghwaterdoelstellingen in diverse gemeentelijke en intergemeentelijke beleidsnota's</i>	Gemeenten	LvL	Continue
	<i>Informeren van ondernemers en organisaties over ondersteuning via hogere overheden en/of fondsen.</i>	Gemeenten	diverse	Continue

Programma ruimtelijke inrichting				
Beleid				
Doel	Aanpak	Projecteigenaar	Betrokken organisaties	Tijdpad
<i>Uitvoeringsprogramma Landschap Waterland / Laag Holland</i>	<i>Vastgesteld in 2012 / 2011</i>	<i>LW</i>	<i>Gemeente Beemster Gemeente Graft-De Rijk</i>	
<i>Beleidsnotitie objectbewegwijzering Land van Leeghwater</i>	<i>Geïmplementeerd in gemeentelijke beleid in 2011</i>	<i>gemeenten</i>	<i>LvL, HHNK Provincie</i>	
<i>Eenduidig verblijfsrecreatiebeleid</i>	<i>Evaluatie van het gevoerde verblijfsrecreatiebeleid sinds 2009</i>	<i>LvL</i>	<i>Gemeenten, ondernemers</i>	<i>2015</i>
<i>Opstellen projectplan waterrecreatie Land van Leeghwater</i>	<i>Ten aanzien van waterrecreatie in Eilandspolder, Noordhollandskanaal, ringvaarten e.a. komen steeds meer vragen (rondvaarten, doorvaarthoogten, havenuitbreiding, electrisch varen, aanlegplaatsen e.a.). Na gereedkomen beheersplan Natura 2000 worden deze vragen geïnventariseerd, waarop een projectplan wordt ontwikkeld met daarin aangegeven de door gem. of lvl op te pakken ontwikkelingen.</i>	<i>LvL</i>	<i>HHNK, SBB, Provincie / Laag Holland, ondernemers e.a.</i>	<i>2013 - 2014</i>
<i>Behoud gewenste economische vitaliteit en leefbaarheid in Beheersplan Natura 2000.</i>	<i>Deelname gemeenten in projectgroep beheersplan Eilandspolder. Aanleveren gewenste gegevens over activiteiten (campings, routes, bedrijven e.a.)</i>	<i>Provincie Noord Holland</i>	<i>Gemeenten LvL</i>	<i>2009 - 2013</i>
<i>Kan de status van Beschermd dorpsgezicht Schermer een bijdrage kan leveren aan de missie LvL?</i>	<i>Project vanaf eind 2009 in afwachting initiatief Rijksdienst.</i>	<i>Gem. Schermer</i>	<i>RACM, LTO-LvLeeghwater LvL</i>	
<i>Beleidsdoelen LvL verwoorden in gemeentelijke en regionale nota's.</i>	<i>Een bijdrage van het recreatie- en toerismebeleid in de gemeentelijke, regionale en provinciale plannen, zoals structuurvisies, bestemmings- en beeldkwaliteitsplannen, APV's, B&W adviezen etc.</i>	<i>Gemeenten</i>	<i>Provincie Noord Holland, Laag Holland, ISW / Groot Alkmaar, LvL</i>	<i>Continue</i>
<i>Het verkrijgen van eenduidige richtlijnen voor de houders van paarden met recreatieve doeleinden.</i>	<i>Op basis van input vanuit gemeenten en betrokken partijen zullen aanbevelingen worden gedaan voor gemeentelijk beleid, en inrichting, onderhoud en beheer landschap.</i>	<i>LH, Landschap N-H Gem. Beemster Agr. Vereniging</i>	<i>Gemeenten, LvL</i>	<i>2009-2014</i>
<i>Aanbod activiteiten, evenementen etc. op de website Land van Leeghwater in overeenstemming met (gemeentelijke) beleidsregels.</i>	<i>Per gemeente / per verantwoordelijke ambtenaar de website periodiek nalopen op onrechtmatigheden en hiervan minimaal melding maken aan de betreffende organisatie en/of ondernemer.</i>	<i>Gemeenten</i>	<i>LvL</i>	<i>Continue</i>
Wandel- fiets-, ruiter- en vaarwegen				
Doel	Aanpak	Projecteigenaar	Betrokken organisaties	Tijdpad

Realisatie recreatieplan Landschap Waterland / Laag Holland	Medewerking (indien haalbaar) aan organisaties die projecten willen oppakken zoals benoemd in het Recreatieplan Laag Holland, danwel het Recreatieplan Waterland 2012.	Landschap Waterland / derden	gemeenten, LvL, diverse	2012 e.v.
Vaarroutes weer (beter) bevaarbaar door uitvoering van het Baggerplan.	Land van Leegwater was initiator van dit project van HHNK. Land van Leegwater blijft het project op afstand volgen.	HHNK	Gemeenten, Grondeigenaren.	2009-2012
Recreatieve wensen en N243.	Lobby LvL /gem. Schermer voor gewenste onderdoorgangen e.a.	Provincie NH.	O.a. Watericoon LvL.	continue
In 2010 is een ommetje Schermerhorn mogelijk d.m.v. aanleg wandelbrug.	Project in afwachting van onderzoek verkeersdruk en mogelijkheden realisatie wandelpad	Gemeente Schermer	HHNK, omwonenden, LvL, partijen watericoon, werkgroep wandel- en fietspaden, evt. LW	2009-2013
Ruiterroute HHW-Oterleek	Project in afwachting HHW..	Gemeente HHW	diverse	
Bebording				
Doel	Aanpak	Projecteigenaar	Betrokken organisaties	Tijdpad
Eenduidige objectbewegwijzering en gebiedsaanduidingsborden	Plaatsing en aanvragen nieuwe borden conform handleiding.	gemeenten	gemeenten.	
Verwijderen overbodige routebordjes	Inventarisatie in 2013 door gemeenten van aanwezige routebebording. Op basis van deze gegevens maakt LvL een advies aan de stuurgroep/ colleges voor verzending verwijderingverzoek.	LvL	Gemeenten HHNK; ANWB, Rabobank, St. Schermerland,	2013
Duidelijkheid over de beheerssituatie van de fietsknooppuntbewegwijzering in Schermer.	Recreatie Noord-Holland komt met een voorstel. Verwacht wordt een jaarlijkse bijdrage van ca. € 3.000,-	Gemeente Schermer	Recreatie NH , Provincie NH , Bestuur LW	
In 2012 zijn de wandelpaden en – routes opgenomen in een ontwerp wandelknooppuntennetwerk	In afwachting Recreatie NH / Landschap Waterland	Recreatie Noord Holland	LvL	

*Gebruikte afkortingen worden verklaard in de begrippenlijst (bijlage 3)

Bijlage 1: Begroting samenwerkingsverband Land van Leeghwater

Hieronder treft u de begroting van het samenwerking Land van Leeghwater. Daarnaast heeft iedere gemeente zijn afzonderlijke gemeentelijke programmabegroting. In deze gemeentelijke programmabegrotingen zijn de bijdragen aan het recreatieschap, de regionale en/of lokale VVV's en andere organisaties opgenomen..

	2010	2011	2012	2013	2014
Land van Leeghwater					
Voorziening Land van Leeghwater	24.000,-	24.000,-	15.000,-	15.000,-	15.000,-
Bijdrage aan kostenplaats lvi p/w*	52 uur	52 uur	52 uur	52 uur	52 uur

* Het hier benoemde aantal uren bestaat uit 4 coördinatie-uren per week (die door de drie gemeenten gezamenlijk zullen worden gedeeld) en 16 uur inzetbare uren voor recreatie en toerisme per week per gemeente.

Bijlage 2: Leeghwater promotieprogramma

Het promoten van een gebied gebeurt op verschillend schaalniveau door onafhankelijke organisaties die ook onafhankelijk van elkaar opereren. Wel worden er de laatste jaren tussen de organisaties steeds meer afspraken gemaakt. In onderstaande tabel is kort weergegeven, welke organisatie op welk schaalniveau opereert, welke afspraken er zijn met de streek Land van Leeghwater (voor zover bekend) en welke vaste bijdrage de Leeghwatergemeenten daaraan leveren. Dit op basis van cijfers over 2008.

Schaalniveau en organisatie	Producten	Beemster	Graft-De Rijp	Schermer
(Inter)nationale promotie door het NBTC	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Land van Leeghwater was een van de promotieparels van 2008. ▪ De Leeghwaterroute werd tijdens de fietsmaand (mei) landelijk gepromoot. ▪ Provinciale database (die gekoppeld is met de Leeghwaterwebsite) werd gekoppeld aan de database van NBTC. 	(rijksoverheid)		
Provinciale promotie door Toerisme Noord Holland (vanaf 2009 via de Noord Hollandse Compagnie)	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Glossy blad "Noord-Holland geeft je de ruimte" ▪ Vakantiebeurzen in binnen – en buitenland ▪ Recreatiekrant Noord-Holland (5x per jaar) ▪ Beheer provinciale database (die gekoppeld is aan de Leeghwaterwebsite) ▪ Onderzoek 	(provinciale overheid)		
Regionale promotie via regio VVV's	<ul style="list-style-type: none"> ▪ VVV-licentie agentschappen ▪ jaarrond reserveringen, informatieverstrekking, productverkoop en openstelling grotere VVV-locaties. In het seizoen ook informatieverstrekking, arrangeren van uitjes op aanvraag en verkoop producten bij de lokale VVV agentschappen. ▪ Gezamenlijke regionale website (die gekoppeld is met de Leeghwaterwebsite) met informatie over de dorpen in onze gemeenten en bij het VVV aangesloten activiteiten. ▪ Beheer en ontwikkeling van extra sites zoals boerzoektgast.nl, eteninnordholland.nl, fietseninnoordholland.nl, shoppeninnordholland.nl, wandeleninnordholland.nl . ▪ VVV- groepsarrangementen (lokale en landelijke uitgaven). ▪ pers/mediabezoeken/publicaties (ca. 15 stuks in 2008). ▪ beheer, distributie VVV-Leeghwaterroute, VVV-Haring- en Henneproude. ▪ regiogids voor in de regio met daarin info over het Land van Leeghwater. ▪ regiogids voor buiten de regio met daarin info over de regio Schiereiland en kop Noord-Holland en aanwezige accommodaties. ▪ cursussen / ondersteuning voor medewerkers VVV-agentschappen ▪ Irischeques 	€ 3.750,-*	€ 3.815,-*	€ 4.265,-*

Lokale promotie en productontwikkeling door samenwerkingsverband Land van Leeghwater veelal i.s.m. St Uit! in het Land van Leeghwater	<i>Promotie-ontwikkeling:</i> <ul style="list-style-type: none"> ▪ <i>Ontwikkeling Land van Leeghwater website</i> ▪ <i>Promotie-artikelen, persarrangementen over en in het Land van Leeghwater te gebruiken door organisaties als Plus Wandel4daagse, regio VVV-ATCB e.a.</i> <i>Aanbod-ontwikkeling</i> <ul style="list-style-type: none"> ▪ <i>De Tijdmachine</i> ▪ <i>Recreatie-wandelkaart</i> ▪ <i>Bebordingsplan</i> 	€ 5.000,-**	€ 5.000,-**	€ 5.000,-**
	<i>Beheer, verkoop, distributie</i> <ul style="list-style-type: none"> ▪ <i>Website Land van Leeghwater (data-invoer evenementen, activiteiten e.a.)</i> ▪ <i>Strooifolder Land van Leeghwater</i> ▪ <i>Flyer Land van Leeghwater</i> ▪ <i>VVV-infogids Land van Leeghwater (geen herdruk)</i> ▪ <i>VVV-leeghwaterroute, VVV-haring- en henneproude</i> ▪ <i>Gezamenlijke seizoensopening</i> ▪ <i>Afstemming tussen lokale VVV-agentschappen en ondernemers (platformen)</i> 	€ 1.983,-***	€ 1.685,-***	€ 1.898,-***
<i>Individueel</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ <i>Ondersteuning van individuele organisaties bij hun individuele activiteiten.</i> 	<i>via gemeentelijke (waarderings)subsidies</i>		

* *Bijdragen van de gemeenten en lokale VVV-agentschappen samen aan de regio-VVV. De cursief gedrukte producten worden alleen door regio-VVV SNH gerealiseerd, niet door regio-VVV ATCB. Gemeente Beemster is mede daarom voornemens om samen met de andere ISW-gemeenten in een nieuwe regio VVV constructie te stappen. De bijhorende kosten zijn hoger dan de hier vermelde huidige kosten.*

** *Bijdragen van de gemeenten aan de voorziening van het samenwerkingsverband Land van Leeghwater*

*** *Bijdragen aan de st. Uit! in het Land van Leeghwater*

Conclusies toeristische Brainstormsessies Land van Leeghwater 2007

Naar aanleiding van de toeristische brainstormsessies Land van Leeghwater in 2007 zijn het Samenwerkingsverband Land van Leeghwater en de Stichting Uit! in het Land van Leeghwater begonnen met het opstellen van een projectenlijst, die verder zou moeten worden uitgewerkt. Als projecten werden genoemd:

- Land van Leeghwater en andere gebieden als Beemster, Eilandspolder etc. instellen als zoekgebied op de provinciale en nationale toeristische websites (TDI, NBTC, etc.);
- Als Land van Leeghwater vermeld worden in de VVV-gidsen van (Schiereland) Noord-Holland , i.p.v. op plaatsnamen als Schermerhorn, Middenbeemster etc.
- Folders Land van Leeghwater aanbieden aan stichtingen die naar beurzen gaan, zoals Holland Compagnie, Stichting Tourist Promotion, e.a.
- Pr via tijdschriften en kranten: aanleveren van artikelen en foto's. Meer inzet op persreizen.
- Structuur regio-VVV's in Land van Leeghwater: streven naar 1 regio-VVV i.p.v. naar 2 regio-VVV's.
- VVV-infogids Land van Leeghwater gebruiken als basis voor een nieuw te ontwikkelen glossy boekje "De toppers van het Land van Leeghwater ".
- Strooifolder Land van Leeghwater: distributieplan en meertalige opzet.
- Evenementenflyer Land van Leeghwater: start in 2008 met distributieplan.
- Website Land van Leeghwater: handleiding invoeren, meer samenwerking tussen gemeenten en VVV-agentschappen. jaarlijkse aanpassingen op basis van voortschrijdend inzicht.
- Deelname aan Recreatiekrant Laag Holland (Stichting Tourist Promotion) of andere Laag Holland promotie-acties.
- Welkomstborden (gebiedsaanduidingsborden) Land van Leeghwater.
- Onderborden fietsknooppuntenplanbewegwijzeringspanelen.
- Data-invoer op provinciale thema-websites: fietseninnoordholland, eteninnoordholland, etc.
- Arrangementen met VVV-Land van Leeghwater / VVV-Haring- en Henneproude.
- Eenheid / saamhorigheid vrijwilligers VVV-agentschappen Land van Leeghwater: gezamenlijke opening en/of afsluiting van het seizoen.
- Haring- en Henneproude: bij herdruk fietsknooppuntenbewegwijzering toevoegen.
- Lespakketten / spelpakketten (puzzeltocht, speurtocht) / infobrochures.
- De Tijdmachine.
- Leeghwater-arrangementen voor reisorganisaties, bedrijfsuitjes e.a.
- .Een Leeghwaterevenement.
- Verkoopproducten / souvenirs.
- Gezamenlijk optrekken bij festiviteiten als Week van het landschap / - de boerderij / - het platteland, Open Monumentendag etc.
- ...
-

Bijlage 3: Begrippenlijst

Bijdrage per g/j

e.a.

Gemeenten

HHNK

ISW

LH

LTO-LvLeegwater

LvL

LW

RACM

regio VVV

regio VVV SNH

regio VVV ATCB

St. BWerfgoed

St. Ifoc. Toerisme

St. Mmolen

St. Uit!

St. Uit! en onderliggende organisaties

TDI

Tiara

VVV-agentschappen

Financiële bijdrage per gemeente per jaar ten behoeve van de voorziening Land van Leegwater

en anderen

Gemeente Beemster, Gemeente Graft-De Rijk en Gemeente Schermer

Hoogheemraadschap Holland Noorderkwartier

Intergemeentelijk Samenwerkingsorgaan Waterland

Nationaal Landschap Laag Holland

Regionale afdeling van de Land- en TuinbouwOrganisatie; gebied Land van Leegwater

Gemeentelijk Samenwerkingsverband Land van Leegwater

Landschap Waterland

Rijksdienst voor Archeologie, Cultureel erfgoed en Monumenten

Regionale VVV-organisatie

Regio-VVV Schiereiland Noord-Holland (grotweg de gemeenten in W-Friesland en N-Kennemerland)

Regio-VVV Amsterdam Tourist en Congres Board (grotweg de gemeenten Amsterdam, Zaanstad en de gemeenten behorend tot het ISW)

Stichting Beemster Werelderfgoed

Stichting Informatiecentrum voor Toerisme Graft-De Rijk

Stichting Museummolen

Stichting Uit! in het Land van Leegwater

Het bestuur van St. Uit! wordt gevormd door afgevaardigden van St. Beemster Werelderfgoed, St. Museummolen, St. Informatiecentrum voor Toerisme Graft-De Rijk, ondernemersvereniging Beemster, platVorm recreatie en toerisme Graft-De Rijk en (cultuur)toeristisch platform Schermer.

Provinciale Toeristische Database Informatie

Toeristische Informatiedatabase Area Amsterdam

Toeristische informatiepunten met een VVV-licentie. De VVV-agentschappen krijgen ondersteuning van / hebben werkafspraken met de regio-VVV bij wie ze de licentie hebben afgenomen.

Bijlage 3: Geraadpleegde bronnen

Literatuurlijst

Evaluatie Efficiëntie Land van Leeghwater; Bokhove G.E. 2008

Evaluatie Doelstellingen Land van Leeghwater ; Pronk D.M. 2008

Evaluatie websitedrag Land van Leeghwater 2008; Willemse. E.D., 2008

Cultuurnota Beemster 2008-2012; Beemster in perspectief, Tienhoven, M van, , VK-consult, 2008.

Cultuurnota Graft-De Rijp; Marcus F.V, Hospers, P, RBOI, 2005

Cultuurnota Schermer 2008-2012; Gemeente Schermer, 2007

Strategienota Land van Leeghwater 2005-2008; Pronk D.M., Bokhove G.E., Roenhorst H., Gemeenten Beemster, Graft-De Rijp en Schermer, 2005

Werkdocument marketing & promotie Land van Leeghwater; samenwerkingsverband Land van Leeghwater en St Uit! in het Land van Leeghwater, 2007

Agenda recreatie en toerisme 2008-2011, stad en land in balans. Provincie Noord Holland, 2008

Groeten uit Holland. Advies over vrije tijd, toerisme en ruimtelijke kwaliteit, Vromraad, advies 55, 2006

Recreatiemotieven en belevingsssferen in een recreatief landschap; Goossen C.M., Boerd de T.A., Alterra-rapport 1692, 2008

Recreatieplan Laag Holland; Bureau Vista, 2005

Werkdocumenten toeristische samenwerking in Laag Holland, Leisure Result, 2009

Werkdocumenten samenwerken tussen bezoekerscentra in Laag Holland, Cailin Partners, 2009

Geraadpleegde personen

Dhr. T. de Bruin, bureau NL RNT

Dhr. J. Dros, Noord Hollandse Compagnie

Dhr. J. Eindhoven, oud wethouder recreatie en toerisme en raadslid gemeente Schermer, oud bestuurslid st. Uit! in het Land van Leeghwater

Mevr. A. Stam, Ontwikkelingsbedrijf NHN

St. Uit! in het Land van Leeghwater , bestuursleden periode 2007 - 2009

Colofon

Uitgave

Gemeenten Beemster, Graft-De Rijk en Schermer

Eindredactie

Gemeentelijk samenwerkingsverband Land van Leeghwater

p/a Postbus 2

1840 AA Stompvoren

Tel: 072 – 5037346

E-mail: d.pronk@schermer.nl

Vastgesteld door de gemeenteraad van

Gemeente Beemster d.d. 24 september 2009;

Gemeente Graft-De Rijk d.d. 24 september 2009;

Gemeente Schermer d.d. 29 september 2009.

Programma bijgesteld

Door de colleges van B&W van Beemster, Graft-De Rijk en Schermer in november.2012